בס"ד, י"ב תמוז בסעודה, ש"ת

כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו, (ברכות י"ג ע"ב) וצ"ל מהו ענין האריכות באחד, ומהו מאריכין לו ימיו ושנותיו, דמשמע שזהו כעין מדה כנגד מדה שלהיותו מאריך באחד לכן מאריכין לו ימיו ושנותיו, והנה מספר אחד עולה י"ג שהוא מספר מכוון למדות שהתורה נדרשת בהם ולמספר מדות הרחמים, וטעם המספר י"ג אי' בפרד"ס שער הצחצחות פ"א ששאלו מרב האי גאון עשר ידענו שלשה עשר לא ידענו הפי' עשר ידענו שהם ע"ס אבל מספר שלשה עשר לא ידעו, והשיב להם כי מספר י"ג הם ע"ס ושלשה ראשי ראשים, וצ"ל מהו המספר דאחד שעולה מספרו שלשה עשר, מהו ענינו בעבודה בנפש האדם, אמנם בעיקר הענין אינו מובן הלא כל ענין האריכות באחד הו"ע היחוד ולכאו' הול"ל הלשון יחיד שפירושו אינציג ולא לשון אחד שפירושו איינער, אך הענין הוא דהיא הנותנת דלהיות שענין היחוד הוא ליחדו ית'

א י ן ו ע ת ה : בראשית רבה פכ"א, ו.

ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר {עמוד 517} (132136)
הודפס מאתר אוצר החכמה

בכל העולמות והנבראים בב' אופני היחוד שהוא ית' הכל, והכל הוא ית', ער ב"ה איז אלץ, אלץ איז ער ב"ה, שאין עוד מלבדו ב"ה לכן נא' הלשון אחד ולא הלשון יחיד, דבתיבת אחד הנה מפורט יותר ענין היחוד בשני אופנים הנזכרים מכמו בתיבת יחיד, וביאור הענין הוא, דהנה כתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, דיום הוא דוקא כשכלול מערב ובקר היינו חשך ואור דכתיב ויקרא אלקים לאור יום ולחשך קרא לילה, וענין המעת לעת שנקרא בשם הכולל יום הוא דוקא כאשר הוא כלול מערב ובקר שאם יהי' כולו יום אין זה יום, וכן אם יהי' כולו לילה אין זה יום, כ"א דוקא כשכלול מיום ולילה אז הוא יום, וזהו ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, שההתחברות דערב ובקר הוא אחד, היינו דתיבת אחד מורה על התאחדות ההפכים דיום ולילה הם אור וחשך שהם הפכים גמורים וכשמתחברים נקרא זה אחד ולכן הנה נאמר הוי' אחד ולא הוי' יחיד, דעיקר ענין היחוד הוא ליחדו ית' בעולם ונבראים שהם יש ומציאות נראה לנפרד הנה זה מפורט יותר בתיבת אחד שכולל התאחדות דהפכים.

ב.

והנה בערב ובקר שהוא לילה ויום הכלול ביום אחד הנה הלילה קדום ליום, דבכדי שיהי' בקר אור צ"ל תחלה ערב, וטעם הדבר הוא דהנה אמרז"ל בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדין ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדת הרחמים, וכן הוא באמת שהעולם נברא במדת הדין כמ"ש בראשית ברא אלקים ואח"כ כתיב ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים, והענין הוא דהנה כתיב כי שמש ומגן הוי' אלקים, שישנו עצם השמש וישנו הנרתק מהשמש, דהנרתק הוא שמכסה ומסתיר על השמש, והנרתק של השמש נקרא מגן לפי שמגין שיוכל השמש להתקבל דאור השמש כמו שהוא בלי כיסוי אין העולם יכול לקבלו, וע"י המגן שהוא נרתק שמכסה על השמש ומסתיר את אורו יכולים לקבל וליהנות מאורו, וכן הוא בשמות דהוי' ואלקים, דהתהוות העולמות והנבראים הוא משם הוי', דהוי' הוא לשון מהווה, אך ההתהוות בפועל הוא ע"י שם אלקים, שאם היתה ההתהוות משם הוי' עצמו לא היו העולמות במציאות יש כלל כ"א היו בבחי' ביטול בתכלית כדוגמת ביטולו דזיו השמש בשמש, וע"י שם אלקים שמסתיר על האור דשם הוי' נעשו העולמות בבחי' יש ומציאות א"כ הרי הסתר זה דשם אלקים הוא מחסדו יתברך דטבע הטוב להטיב שגם נבראים שהם יש ומציאות הנה גם בהם יהי' גילוי אור אלקי, דכ"ז הוא כאשר ההתהוות דשם הוי' הוא ע"י שם אלקים, שאם היתה ההתהוות משם הוי' עצמו אז לא הי' מציאות היש וא"כ הרי לא הי' כללות הענין שביש יהי' גילוי אור אלקי וע"י שההתהוות היא מהארת שם הוי' ע"י שם אלקים הנה נתהווה מציאות יש, והיש יש בו גילוי אור אלקי, והוא מה שיש ביכולת האדם להשיג השגה אלקית ולהרגיש הרגש אלקי, פאַרשטיין געטליכקייט און פילן

ויהי ערב... ויקרא אלקים: בראשית א, ה. וראה לעיל ע' 38.
בתחלה עלה: רש"י לבראשית א, א. מדרש ילמדנו (?).
כי שמש: תהלים פד, יב. וראה שער היחוד והאמונה פ"ד.

ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר {עמוד 518} (132136) הודפס מאתר אוצר החכמה

געטליכקייט, שכ"ז הוא לפי שההתהוות הוא מהארת שם הוי' שע"י שם אלקים, ועוד יתרון המעלה בזה הוא שעי"ז יכולים לקבל גם הגילוי דשם הוי' עצמו, והמשל בזה מרב המשפיע שכל לתלמידו בצמצום לפי ערכו דוקא, הנה אח"כ יוכל התלמיד לקבל גם שכלי' גדולים, אשר כן הוא בענין ההתהוות שאחרי שהעולמות ונבראים נתהוו מהארת שם הוי' שע"י שם אלקים הנה יכולים לקבל גם הגילוי דשם הוי' עצמו שזהו"ע להיות לו ית' דירה בתחתונים שיהי' גילוי אוא"ס בעולם.

ג.

והנה כמו שהוא ביום שבעולם שהוא כלול מערב ובקר והלילה קדמה ליום, הנה כן הוא גם בהאדם שיש בו ב' מדרי' אור וחשך שהם גוף ונפש, והלילה קדום ליום, דתחלה הוא התהוות הגוף ואח"כ גילוי הנשמה וכמ"ש תחלה וייצר ה"א את האדם עפר מן האדמה ואח"כ כתיב ויפח באפו נשמת חיים והיינו שבנין החומר קדום לבנין הצורה, אשר כן הוא גם בעבודה, שיש שני אופני עבודה, העבודה מצד הגוף והעבודה מצד הנשמה, הנה תחלה צריכה להיות העבודה מצד הגוף והכוונה ביטול החומריות והזדככות הגשמיות, וזהו שאמרו רז"ל אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש ופרש"י הכנעה, דהכנעה זו מביאה השפלות, דעם אַראָפּפאַל, וואָס ער וועָרט אַראָפּ געפאַלן ביי זיך והוא דכאשר מתבונן במ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא, דאיהו ממכ"ע ואיהו סוכ"ע ולית אתר פנוי מיני', שבכל מקום שהוא עומד ויושב הנה הוי' שם, ומצד החומריות והישות שלו הוא מרוחק בתכלית שהגם שהוא משיג השגה אלקית, אבל אין הענין מונח אצלו בהנחה עצמית, ער פאַרשטייט דעם ענין בשבלו מיט אַ גוטן פאַרשטאַנד אָבער דער ענין איז באַ אים ניט אַפּגעלעגט ווי אַ ענין גשמי ומזה מתמרמר מאד ונשבר לבו ורוחו בקרבו שעי"ז נעשה שבירת החומריות וביטול הגוף, שכ"ז הוא קודם התפלה ואח"כ העבודה בתפלה היא בשמחה, כי בתפלה הרי עיקר העבודה היא של הנשמה היינו הנה"א בהשגה אלקית ובהתעוררות האהבה לאלקות שהיא עבודה בשמחה ודוקא כאשר תחלה הוא ביטול הגוף ע"י המרירות שקודם התפלה הנה אז הוא התגלות אור הנשמה והעבודה היא בשמחה וכמ"ש לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה ואח"כ יקויים בו תשמיעני ששון ושמחה וכמ"ש רבינו נ"ע בפכ"ו, וזהו ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, דבכדי שיהי' הגילוי דבחינת אחד שזהו יום אחד דיום ענינו גילוי הוא ע"י ערב ובקר שהם ב' אופני העבודה, דעבודת ביטול הגוף היינו שבירת החומריות והזדככות הגשמיות ושהלילה קודם ליום דביטול הגוף שהוא הלב נשבר ונדכה קדום ליום שהוא העבודה בשמחה בתפלה ואז הוא יום אחד הגילוי דבחי' אחד וכמ"ש גוי אחד בארץ דנש"י עבודתם הוא להמשיך בחי' אחד בארץ הלזו

ו י י צ ר . . . ו י פ ח : בראשית ב, ז.
א י ן ע ו מ ד י ן : ברכות רפ"ה.
א ת ה ש מ י ם . . . ד א י ה ו מ מ כ " ע : ירמי' כג, כד. תניא רפמ"א. ובכ"מ.
ל ב נ ש ב ר . . . ת ש מ י ע נ י ש ש ו ן : תהלים נא, ט. שם נא, י.
ג ו י א ח ד : ש"ב ז, כג. וראה אגה"ק ס"ט.

ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר {עמוד 519} (132136) הודפס מאתר אוצר החכמה

הגשמי' וכמ"ש ימים יוצרו ולו אחד בהם דהימים שנותנים לאדם הוא בשביל שבעבודתו ימשיך בחי' אחד והעבודה הוא ע"י עשר כחות הנפש ומחדו"מ שהם י"ג, וזהו כל המאריך באחד ליחדו ית' מאריכין לו ימיו ושנותיו שנותנים לו אריכות ימים להשלים הכוונה העליונה להאיר את העולם באור התורה והמצות.

בס"ד, ש"פ פנחס בסעודה, ש"ת

אהללה הוי' בחיי אזמרה לאלקי בעודי, פי' בחיי היא הנשמה, ובעודי הוא הגוף, שהגוף הוא רק עודי שהוא טפל לבד, וצ"ל למה מחלק בין הגוף להנשמה דבחיי שהוא הנשמה מזכיר שם הוי' ובעודי שהוא הגוף מזכיר שם אלקים, אך הענין הוא דשני השמות הוי' ואלקים הם מקור האורות וכלים, דשם הוי' מקור האורות ושם אלקים מקור הכלים, וגוף ונשמה הם אור וכלי לכן הנה הנשמה שהיא אור מזכיר בה שם הוי' והגוף שהוא כלי מזכיר בו שם אלקים, ועניגם בעבודה בנפש האדם הוא, דהנה יש שני אופני עבודה, הא' עבודה מצד הגוף, והב' עבודה מצד הנשמה, דהעבודה מצד הגוף הוא הלב נשבר הבא ממרירות ריחוקו מאלקות, דהגם שמשיג השגה אלקית ולפעמים מרגיש גם הרגש אלקי, עס איז ניט נאָר וואָס ער פאַרשטייט געטליכקייט נאָר אויך וואָס ער פילט געטליכקייט, ובכל זה אינו מונח אצלו בהנחה עצמית כמו ההשכלות בעניני גופו וצרכיו שמתעצמים עמו, ומזה הוא מתמרמר בנפשו מאד ובוכה במר נפשו וע"י המרירות והלב נשבר מתבטל החומריות ונזדכך הגשמי', והעבודה שמצד הנשמה הוא ההבנה בהשגת אלקות ובהתעוררות אהוי"ר ועולה בעבודתו זאת מדרגא לדרגא בעילוי אחר עילוי עד כי בא למדרי' היותר עליונה שמתעצם עם האלקות שבההשגה, וסדר העבודה הוא שתחלה צ"ל ביטול הגוף ואח"כ התגלות האהבה א"כ הול"ל אזמרה לאלקי בעודי תחלה ואח"כ אהללה הוי' בחיי ומפני מה מקדים חיי שהיא העבודה דנשמה לעודי שהוא העבודה דגוף, אך הענין הוא דפי' הכתוב הוא שתכלית הכוונה הוא אהללה הוי' בחיי ולהגיע לזה הוא ע"י אזמרה לאלקי בעודי, דהנה אהללה הוי' בחיי אזמרה לאלקי בעודי הם ב' אופני עבודה, עבודה דאתכפיא ועבודה דאתהפכא, דאזמרה לאלקי בעודי היא העבודה דאתכפיא תחלה בקבלת עול ואח"כ הנה הרגל נעשה טבע לכפות את הגוף שלא יהי' נמשך אחרי החומריות ובכל הענינים הגשמי' יהי' רק כפי מה שמוכרח לו וגם בזה שמוכרח לו יעשה זאת שלא בלב ולב אלא כמו שעושין דבר שמוכרחים לעשותו ונקראת עבודה זו זמרה, דההפרש בין שיר לזמר הוא ששיר הוא בפה וזמר הוא בכלי, והגוף הוא כלי אל הנשמה לכן הנה העבודה של הגוף נקראת זמרה, ועוד זאת כי זמרה ענינו כריתה כמ"ש וכרמך לא תזמור, וכתיב (ישעי' י"ח) וכרת הזלזלים במזמרות, דמזמרות הוא כלי שכורתים בו

י מ י ם י ו צ ר ו : תהלים קלט, טז. וראה לקו"ת ס"פ שלח.
א ה ל ל ה ה ו י ' : תהלים קמו, ב. וראה שער היחוד והאמונה פ"ו.
ש י ר ל ז מ ר : ראה לקו"ת ס"פ ברכה ד"ה מזמור שיר (השני).
ו כ ר מ ך ל א ת ז מ ו ר : ויקרא כה, ד.

הודפס מאתר אוצר החכמה
ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר {עמוד 520} (132136)

הזמורות, ועבודת הגוף נקראת זמרה שענינה להכרית תאוות הגוף ורגילותיו הרעים, ומהאי טעמא נקראת התפלה מברוך שאמר עד ברכות ק"ש בשם פסוקי דזמרה שהוא לזמר עריצים, דכאשר מתבונן בכל האמור שם בהעמקת הדעת הנה זה פועל כריתת תשוקות תאוות הגוף, אהללה הוי' בחיי דעבודת הנשמה נקראת הילול שהוא כמו בהלו נרו עלי ראשי שהוא גילוי אור הנשמה, וסדר העבודה הוא שתחלה צ"ל העבודה באתכפיא ואח"כ היא העבודה באור הנשמה שהוא בבחי' אתהפכא, וזהו דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד דתכלית העבודה ועיקרה הוא ליחדו ית', וזהו יום אחד שיהי' גילוי בחי' אחד והוא ע"י העבודה דערב ובקר שהוא עבודת הגוף והנשמה בשני אופני עבודה דאתכפיא ואתהפכא.

ב.

והנה אמרז"ל כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו, דלהיותו מאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו, ולהבין זה, גם להבין מהו ענין אריכות ימים, הענין הוא דהנה כתיב ויבדל אלקים בין האור ובין החשך, והנה ענין ההבדלה הוא מה שהבדיל בין למעלה מסדר השתל' וסדר ההשתל' וכשאומר ויבדל אלקים בין האור ובין החשך הנה מובן מזה שקודם ההבדלה היו אור וחשך משתמשין בערבוביא, והיינו באוא"ס שלמעלה מסדר השתל' ששם אור וחשך משתמשין בערבוביא ונק' יום שכולו ארוך שלא יש ההתחלקות דיום ולילה, והיינו דבסדר השתל' הרי אור וחשך הם מוגבלים וכמ"ש ויקרא אלקים לאור יום ולחשך קרא לילה, דאור תחומו ביום וחשך תחומו בלילה, אבל בלמעלה מסדר השתל' הם בערבוביא, ועינינו בעבודה הוא דאור וחשך הו"ע מרירות ושמחה, וכן אהבה ויראה הן אור וחשך דבעבודה שע"פ טו"ד הנה הכחות מרירות ושמחה הנה לא זו בלבד שהם מתחלקים ומובדלים זמ"ז אלא שהם הפכים דכאשר הוא במרירות אינו בשמחה, דבשעת המרירות מתמרמר בנפשו מאד על הריחוק שלו וצר לו מאד, עס איז אים באמת ניט גוט ואינו שייך לשמחה ואדרבא כאשר רואה איזה דבר של שמחה גורם לו תוגה שמרירותו מתגברת עוד יותר ובוכה במר נפשו מקירות לבו, ובעת שהוא בשמחה אינו שייך למרירות, דבשעת התפלה כשמתבונן בהתבוננות אלקי ומשיג הענין האלקי והוא בהנחה טובה, דער ענין האָט זיך בא אים גוט אָפּגעלעגט, שמאיר לו, דער ענין לייכט אים, ועי"ז נעשה בקירוב ודביקות באלקות אז טוב לו באמת, עס איז אים באמת גוט, ושש ושמח בנפשו על גילוי אור האלקי ודבקותו באלקות ואינו שייך לענין המרירות כלל שהוא נמצא במצב מעולה במעמד נפשו שאין שום דבר בעולם שתופס מקום לגבי הטוב האלקי שהוא נמצא בו ער איז פאַרטרונקען אין דעם געטליכן גוט, א"כ הרי הכחות דמרירות ושמחה הם הפכים גמורים, וכן הוא בהמדות אהבה ויראה, דבעת שהוא באהבה אינו ביראה ובעת שהוא ביראה אינו

ב ה ל ו נ ר ו : איוב כט, ג. וראה ג"כ ד"ה ענין הלל (בסו"ס דרך מצותיך).
ו י ה י ע ר ב : בהבא להלן — ראה מאמר שלפ"ז.
ו י ב ד ל א ל ק י ם : בראשית א, ד — בהבא להלן ראה ג"כ אמרי בינה פתח השער פ"ט ואילך.

ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר {עמוד 521} (132136) הודפס מאתר אוצר החכמה

באהבה, דאהבה קירוב ויראה ריחוק שהן תנועות הפכים זמ"ז, ויש התבוננות מיוחדת לאהבה והתבוננות מיוחדת ליראה דהתבוננות המביאה את האהבה היא באלקות המתצמצם ומתלבש בעולמות דבזה שייך השגה, ובזה שייך קירוב ודבקות האהבה ובכללות היא אהבה חיצונית היינו האהבה שע"פ טו"ד כמ"ש לאהבה את ה' כי הוא חייך, ואהבה פנימית היא מההתבוננות בההפלאה ורוממות דאוא"ס איך שכל הגילוים הם רק הארה בלבד ובאין ערוך לגבי העצמות שעל ידי זה נעשה תוקף האהבה והרצוא דמי לי בשמים, והיראה היא מהתבוננות באלקות המוסתר ונעלם מהעולם, ועד"מ היראה מהמלך לפי שסגור בהיכלו שבכללות היא יראה חיצוני', ויראה פנימי' היא מהקירוב היינו מההתבוננות במ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא דאיהו ממכ"ע ואיהו סוכ"ע ולית אתר פנוי מיני' דאוא"ס נמצא למטה כמו למעלה, והיינו דאהוי"ר מחולקות זה מזה הן בעצם והן בעניני ההתבוננות המביאים את האהבה ויראה, ואהוי"ר הן מקור מ"ע ומל"ת וכמ"ש רבינו נ"ע בתניא והמקיימן באמת הוא האוהב את שם הוי' וחפץ לדבקה בו באמת, דמצד האהבה יקר לו קיום המ"ע ועונה אמן ואיש"ר בחיות רב, ומצד היראה זהיר במאד במל"ת, ונמצא שהכחות הן בהתחלקות והבדלה במרירות ושמחה ואהבה ויראה.

ג.

אמנם כ"ז ההתחלקות במרירות ושמחה ואהבה ויראה, דבעת שהוא במרירות אינו שייך כלל לענין השמחה, ואדרבא השמחה מוספת תוגה על מרירותו, ובעת שהוא בשמחה אינו שייך לענין המרירות, כי אין שום דבר תופס מקום לגבי טוב ההוא שהוא בו, וכן ההתחלקות בהמדות דאהבה ויראה, הנה כ"ז הוא בכחות הגלוים, אבל בכחות עצמיים בנפש הרי אינם בהתחלקות, ועם היותם מצד עצם מהותם הם הפכים זמ"ז אבל עם זה הרי יכולים להיות שניהם כאחד וכמאמר חדוה תקיעא בליבאי מסטרא דא ובכי' תקיעא בליבאי מסטרא דא, שהמרירות והשמחה באות כאחד, והנה רע"ק כששמע סודות התורה מרבו ר"א הגדול זלגו עיניו דמעות, והנה הדמעות באות בסיבת כווץ הלב והמוח, וכל כיווץ הוא בסבת מרירות, אַ טיפע ניט גוטקייט און אַ פאַרביטערטקייט, דמי ששומע איזה דבר או שח"ו יש לו צער פנימי שאין מוחו ולבו יכול לקבלו ה"ה מתכווצים ועיניו זולגות דמעות, עס פאַרקוועטשט אים דאָס האַרץ און ער ווייַנט, ועל רע"ק ארז"ל (עירובין נ"ג א.) לבו כפתחו של אולם, אלא שזהו המרירות הבאה מצד השמחה והעונג, דרע"ק הי' לו חוש טוב ביותר בסודות התורה, וכאשר שמע סודות התורה שגילה לו ר"א הי' לו עונג גדול מאד ומזה גופא בא הכיווץ והמרירות מה שהוא אינו בעצם מהות מדרי' זו, היינו ההתכללות באלקות, אויס גיין אין געטליכקייט דרע"ק הי' חפצו האמיתי ותשוקתו להיות במדרי' האלקות, און האָט געזוכט דעם

ל א ה ב ה א ת : דברים ל, כ. — הובא אגרת התשובה רפ"ט.

ב ת נ י א : פ"ד. — ומה דמסיים כאן : יקר לו כו' עיין קונטרס העבודה פ"ב.

ח ד ו ה ת ק י ע א : זח"ג ע"ה, א. וראה תניא ספל"ד. אגה"ת פי"א.

ר ע " ק כ ש ש מ ע : ראה זח"א צח, ב.

ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר [עמוד 522] (132136) הודפס מאתר אוצר החכמה

ענין פון כלות הנפש אויף להכלל בעצמות אוא"ס ב"ה וכמאמר כל ימי הייתי מצטער מתי יבא לידי ואקיימנו, דעיקר תשוקתו וחפצו האמיתי היתה ההתכללות באוא"ס ב"ה ע"כ התענג בהיסורים שלו על קדה"ש ובשמעו סודות התורה מר"א הנה מפני הטוב טעם שלו והעונג העצמי והפנימי בעמקי פלאות החכ' הנה מזה הי' הכיווץ שזלגו עיניו דמעות, וזהו שאמרו אין מוסרין רזי תורה אלא למי שלבו דואג בקרבו, וענין מסירת רזי תורה הכוונה האלקות שברזי תורה, כי ההשגה דתורה יכולה להיות בכאו"א אלא שצ"ל התנאים המיוחדים בהשגת התורה דלא תמצא בגסי הרוח ולא במי שמרחיב לבו כים וכל האומר אין לי אלא תורה אפי' תורה אין לו, שצ"ל גם העבודה דתפלה, אבל במילוי התנאים יכול כאו"א להשיג השגות התורה כי אינו רז וסוד, ורזי התורה הכוונה האלקות והעונג האמיתי שברזי תורה וזה מוסרין דוקא למי שלבו דואג בקרבו, דלב דואג הו"ע המרירות והגעגועים הבאים אחרי השמחה והעונג וזהו כלי להעונג והטעם שברזי תורה, דאוא"ס הבל"ג א"א להיות נתפס לא בעונג לבד ולא במרירות לבד כ"א כאשר שניהם יחד העונג והחדוה, מצד הרגש עצם הענין בטוב טעם, והמרירות הפנימית הבא מזה, ואזי הוא מגיע אל הענין אז ער איז דאס, כי תפיסת הענין הוא באופן כזה דוקא, וכן באהוי"ר שיכולים להיות ביחד, וכמו בר"ה ויוהכ"פ שהם זמני יראה ונקראים ימים נוראים וכל ישראל הם בתכלית הקירוב לאלקות, ולכן הנה העבודה דר"ה ויוהכ"פ היא עבודה עצמית מעצם הנשמה באהבה ויראה כאחד, וזהו יום שכולו ארוך שלא יש התחלקות דיום ולילה כ"א שניהם כאחד, וזהו מאריכין לו ימיו ושנותיו גילוי המדות דעצם הנפש שהם באריכות בלי הגבלה והתחלקות, וזהו אהללה הוי' בחיי שזהו העיקר להיות עבודת הנשמה אבל זה בא ע"י הקדמת אזמרה לאלקי בעודי שע"י העבודה בביטול הגוף באתכפיא שהיא העבודה שע"פ טו"ד מגיעים להעבודה שלמעלה מטו"ד באתהפכא חשוכא לנהורא ועי"ז הוא גילוי כחות עצמי' שהו"ע אריכות ימים.

כ ל י מ י : ברכות סא, ב. מדרש משלי ט.
א י ן מ ו ס ר י ן : חגיגה יג, א.
ד ל א ת מ צ א ... ו כ ל ה א ו מ ר : עירובין נה, א. יבמות קט, ב.
ב א ה ב ה ו י ר א ה כ א ח ד : ראה לקו"ת נצבים ד"ה שוש אשיש.
א ת ה ה ר א ת : דברים ד, לה.

הודפס מאתר אוצר החכמה
ספר המאמרים - תרצ"ט-ת"ש / שניאורסון, יוסף יצחק בן שלום דוב בר {עמוד 523} (132136)